

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/352 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 15ης Φεβρουαρίου 2017

για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η πλήρης ενσωμάτωση των λιμένων σε αλυσίδες αδιάκοπης μεταφοράς και εφοδιαστικής ροής είναι απαραίτητη ώστε να συμβάλει στην ανάπτυξη και την αποτελεσματικότερη χρήση και λειτουργία του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και της εσωτερικής αγοράς. Αυτό απαιτεί σύγχρονες λιμενικές υπηρεσίες, που να συμβάλλουν στην αποτελεσματική χρήση των λιμένων, και επενδυτικό κλίμα ευνοϊκό για επενδύσεις ώστε να αναπτυχθούν λιμένες που θα πληρούν τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις μεταφορών και εφοδιαστικής.
- (2) Οι λιμένες συμβάλλουν στη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στις παγκόσμιες αγορές, δημιουργώντας παράλληλα προστιθέμενη αξία και θέσεις εργασίας σε όλες τις παράκτιες περιφέρειες της Ένωσης. Για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας των θαλάσσιων μεταφορών και να βελτιωθούν η αποτελεσματικότητα και η βιωσιμότητα των αλυσίδων μεταφορών και εφοδιαστικής, είναι ουσιώδους σημασίας να υλοποιηθούν οι δράσεις διοικητικής απλούστευσης που προβλέπει η ανακοίνωση της Επιτροπής της 23ης Μαΐου 2013 με τίτλο «Λιμένες: κινητήρας οικονομικής μεγέθυνσης», σε συνδυασμό με τον παρόντα κανονισμό.
- (3) Στην ανακοίνωσή της της 3ης Οκτωβρίου 2012 με τίτλο «Ενιαία αγορά — Πράξη II: Μαζί για μια νέα ανάπτυξη», η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η ελκυστικότητα των θαλάσσιων μεταφορών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα, την αποδοτικότητα και την αξιοπιστία των λιμενικών υπηρεσιών και την ανάγκη αντιμετώπισης των ζητημάτων σχετικά με τη διαφάνεια της δημόσιας χρηματοδότησης και των λιμενικών τελών, καθώς και τις προσπάθειες απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών στους λιμένες και αναθεώρησης των περιορισμών ως προς την παροχή υπηρεσιών στους λιμένες.

⁽¹⁾ ΕΕ C 327 της 12.11.2013, σ. 111.

⁽²⁾ ΕΕ C 114 της 15.4.2014, σ. 57.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 23ης Ιανουαρίου 2017.

- (4) Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών και η εισαγωγή χρηματοοικονομικής διαφάνειας και αυτονομίας των θαλάσσιων λιμένων θα βελτιώσουν την ποιότητα και αποδοτικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους χρήστες του λιμένα και θα συμβάλουν στη δημιουργία ενός κλίματος ευνοϊκότερου για επενδύσεις στους λιμένες. Με αυτόν τον τρόπο θα συμβάλουν στη μείωση του κόστους για τους χρήστες των μεταφορών, στην προώθηση θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων και στον καλύτερο συνδυασμό των θαλάσσιων μεταφορών με τις σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές και οδικές μεταφορές.
- (5) Η απλούστευση των τελωνειακών διαδικασιών μπορεί να δημιουργήσει σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα για τους θαλάσσιους λιμένες με όρους ανταγωνιστικότητας. Για να προαχθεί ο θεμιτός ανταγωνισμός και να περιοριστούν οι τελωνειακές διατυπώσεις, είναι σημαντικό οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εγκρίνουν μια ορδή και αποτελεσματική προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει την ανάγκη λήψης κατάλληλων μέτρων για να μειωθούν οι διατυπώσεις υποβολής δηλώσεων σε θαλάσσιους λιμένες και να αντιμετωπιστεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός.
- (6) Η καθιέρωση σαφούς πλαισίου διατάξεων διαφανών, δίκαιων και οι οποίες δεν εισάγουν διακρίσεις, σχετικών με τη χρηματοδότηση και τη χρέωση λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών παίζει θεμελιώδη ρόλο εξασφαλίζοντας ότι η εμπορική στρατηγική και τα επενδυτικά σχέδια του κάθε λιμένα και, όπου συντρέχει περίπτωση, το γενικό εθνικό πλαίσιο πολιτικής συμμορφώνονται πλήρως προς τους κανόνες του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων επιτρέπει τον δίκαιο και αποτελεσματικό έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, αποτρέποντας, ως εκ τούτου, τη στρέβλωση της αγοράς. Για τον σκοπό αυτό, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2014 καλούσαν την Επιτροπή να διερευνήσει προσανατολισμούς σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τους θαλάσσιους λιμένες, με σκοπό να εξασφαλίσει δίκαιο ανταγωνισμό και σταθερό νομικό πλαίσιο για λιμενικές επενδύσεις.
- (7) Οι θαλάσσιες μεταφορές της Ένωσης διενεργούνται ως επί το πλείστον μέσω των θαλάσσιων λιμένων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του παρόντος κανονισμού κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς την επιβολή τυχόν περιττού φόρτου σε άλλους λιμένες, ο κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί στους θαλάσσιους λιμένες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, καθένας εκ των οποίων παίζει σημαντικό ρόλο στο ευρωπαϊκό σύστημα μεταφορών είτε επειδή διαχειρίζεται άνω του 0,1 % του συνόλου των εμπορευμάτων της ΕΕ ή του συνολικού αριθμού επιβατών, είτε επειδή βελτιώνει την προσβασιμότητα νησιωτικών ή περιφερειακών περιοχών. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποφασίζουν αν θα εφαρμόζουν ή όχι τον παρόντα κανονισμό σε θαλάσσιους λιμένες του ολοκληρωμένου δικτύου που βρίσκονται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να εισαγάγουν παρεκκλίσεις προκειμένου να αποφεύγεται δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση στους θαλάσσιους λιμένες του ολοκληρωμένου δικτύου, η ετήσια εμπορευματική κίνηση των οποίων δεν δικαιολογεί την πλήρη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (8) Οι υπηρεσίες πλοήγησης ανοικτής θάλασσας δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στην απόδοση των λιμένων, καθώς δεν χρησιμοποιούνται για την άμεση είσοδο και έξοδο από τους λιμένες και, συνεπώς, δεν χρειάζεται να συμπεριληφθούν στον παρόντα κανονισμό.
- (9) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει με κανέναν τρόπο να θίγει τους κανόνες των κρατών μελών που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας που εφαρμόζεται στους θαλάσσιους λιμένες, και θα πρέπει να επιτρέπει την ύπαρξη διαφόρων λιμενικών δομών στα κράτη μέλη.
- (10) Ο παρών κανονισμός δεν επιβάλλει κάποιο ειδικό μοντέλο για τη διαχείριση των θαλάσσιων λιμένων και δεν επηρεάζει με κανέναν τρόπο την αρμοδιότητα των κρατών μελών να παρέχουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης, μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος. Μπορούν να υπάρξουν διάφορα μοντέλα διαχείρισης των λιμένων, με την προϋπόθεση της τήρησης του πλαισίου για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και των κοινών κανόνων περί χρηματοοικονομικής διαφάνειας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (11) Σύμφωνα με τις γενικές αρχές που προβλέπουν οι Συνθήκες, οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να παράσχουν τις υπηρεσίες τους σε θαλάσσιους λιμένες που εμπίπτουν στον παρόντα κανονισμό. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα η εν λόγω ελευθερία να ασκείται υπό ορισμένους όρους.
- (12) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να περιορίζει τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή την αρμόδια αρχή όταν καθορίζουν το σύστημα χρέωσής τους, εφόσον τα τέλη λιμενικών υποδομών που καταβάλλουν οι φορείς εκμετάλλευσης πλοίων ή οι κύριοι φορτίων χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, και ειδικότερα είναι εύκολα αναγνωρίσιμα, δεν εισάγουν διακρίσεις και συμβάλλουν στη συντήρηση και την ανάπτυξη των υποδομών και των εγκαταστάσεων υπηρεσιών και στην παροχή υπηρεσιών που απαιτούνται για την εκτέλεση ή τη διευκόλυνση των μεταφορών εντός της ζώνης του λιμένα και στις πλωτές οδούς πρόσβασης σε όσους λιμένες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του διαχειριστικού φορέα του λιμένα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

- (13) Χάριν αποτελεσματικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά ορθής λιμενικής διαχείρισης, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να απαιτεί από τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη δέουσα εκτέλεση της υπηρεσίας. Οι ελάχιστες αυτές απαιτήσεις θα πρέπει να περιορίζονται σε μια σαφώς προσδιορισμένη δέσμη προϋποθέσεων, εφόσον οι απαιτήσεις αυτές είναι διαφανείς, αντικειμενικές, δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι αναλογικές και σχετικές με την παροχή της λιμενικής υπηρεσίας. Σύμφωνα με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, οι ελάχιστες απαιτήσεις θα πρέπει να συμβάλλουν στην υψηλή ποιότητα των λιμενικών υπηρεσιών και δεν θα πρέπει να δημιουργούν εμπόδια στην αγορά.
- (14) Είναι σημαντικό όλοι οι φορείς παροχής λιμενικών υπηρεσιών, κατόπιν σχετικού αιτήματος του διαχειριστικού φορέα του λιμένα, να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ικανότητά τους να εξυπηρετούν έναν ελάχιστο αριθμό σκαφών, διαθέτοντας το απαραίτητο προσωπικό και εξοπλισμό. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζουν τις σχετικές διατάξεις και τους σχετικούς κανόνες, μεταξύ δε αυτών το εφαρμοστέο εργατικό δικαίο, τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις και τις ποιοτικές απαιτήσεις του οικείου λιμένα.
- (15) Όταν αποφασίζουν κατά πόσον ένας πάροχος λιμενικών υπηρεσιών πληροί τις απαιτήσεις αξιοπιστίας, η αρμόδια αρχή ή ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη αν υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι αμφισβήτησης της αξιοπιστίας του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών, όπως καταδικές ή ποινές για σοβαρές αξιόποινες πράξεις ή σοβαρές παραβάσεις του ισχύοντος ενωσιακού και εθνικού δικαίου.
- (16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου για τη λειτουργία των λιμενικών υπηρεσιών στον οικείο λιμένα.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή πριν από οποιαδήποτε απόφαση να επιβάλουν απαίτηση περί σημαίας σε πλοία που χρησιμοποιούνται κυρίως για εργασίες ρυμούλκησης και πρόσδεσης. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να μην εισάγει διακρίσεις, να βασίζεται σε διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια και να μην δημιουργεί δυσανάλογα εμπόδια στην αγορά.
- (18) Όπου απαιτείται συμμόρφωση με ελάχιστες απαιτήσεις, η διαδικασία για τη χορήγηση του δικαιώματος παροχής λιμενικών υπηρεσιών θα πρέπει να είναι διαφανής, αντικειμενική, να μην εισάγει διακρίσεις και να είναι αναλογική, και να επιτρέπει στους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών να ξεκινούν έγκαιρα την παροχή των λιμενικών τους υπηρεσιών.
- (19) Επειδή οι λιμένες αποτελούνται από περιορισμένες γεωγραφικές περιοχές, ο αριθμός των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών θα μπορούσε, σε ορισμένες περιπτώσεις, να υπόκειται σε περιορισμούς που σχετίζονται με τη σπανιότητα της γης ή της παράκτιας ζώνης, τα χαρακτηριστικά των λιμενικών υποδομών ή τη φύση της λιμενικής κυκλοφορίας ή την ανάγκη να εξασφαλιστούν η ασφάλεια, η προστασία και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών εργασιών.
- (20) Κάθε περιορισμός του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών θα πρέπει να αιτιολογείται με σαφείς και αντικειμενικούς λόγους και να μην δημιουργεί δυσανάλογα εμπόδια στην αγορά.
- (21) Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει να δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων στο διαδικτυο και, κατά περίπτωση, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, την πρόθεσή τους να κινηθούν διαδικασία επιλογής για την παροχή λιμενικής υπηρεσίας. Τέτοια δημοσίευση θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες για τη διαδικασία επιλογής, την προθεσμία υποβολής προσφορών, τα σχετικά κριτήρια ανάθεσης καθώς και για το πώς μπορεί κανείς να έχει πρόσβαση στα συναφή έγγραφα που απαιτούνται για τη σύνταξη της αίτησης.
- (22) Για να διασφαλιστεί διαφάνεια και ίση μεταχείριση, τυχόν τροποποιήσεις των διατάξεων μιας σύμβασης ενόσω ισχύει θα πρέπει να θεωρούνται νέα ανάθεση σύμβασης όταν καθίστούν τη σύμβαση ουσιαδώς διαφορετικού χαρακτήρα από την αρχική σύμβαση και, κατά συνέπεια, από αυτήν προκύπτει η πρόθεση των μερών να αναδιαπραγματευτούν ουσιαδώς όρους της εν λόγω σύμβασης.
- (23) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιβάλλουν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε σχέση με τις λιμενικές υπηρεσίες.
- (24) Η Ένωση έχει ευρύ φάσμα θαλάσσιων λιμένων με διαφορετικά μοντέλα για την οργάνωση των λιμενικών υπηρεσιών. Συνεπώς, δεν θα ήταν πρόσφορο να επιβληθεί ένα ενιαίο μοντέλο. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει να μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των παρόχων μιας δεδομένης λιμενικής υπηρεσίας όποτε αυτό δικαιολογείται από έναν ή περισσότερους λόγους.

- (25) Το άρθρο 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ προβλέπει ότι οι συμβάσεις που αποσκοπούν να επιτρέψουν ορισμένα είδη δραστηριοτήτων δεν υπόκεινται στην εν λόγω οδηγία εάν το κράτος μέλος ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να καταδείξουν ότι η δραστηριότητα, στο κράτος μέλος όπου ασκείται, είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη. Οι διαδικασίες για να διαπιστωθεί εάν αυτό συμβαίνει θα πρέπει να είναι αυτές που ορίζονται στο άρθρο 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Κατά συνέπεια, εάν διαπιστωθεί στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας ότι ένας λιμενικός τομέας ή υποτομέας, μαζί με τις λιμενικές του υπηρεσίες, είναι απευθείας εκτεθειμένος στον ανταγωνισμό, είναι σκόπιμο ότι δεν θα πρέπει να υπόκειται στους κανόνες που πλαισιώνουν τους περιορισμούς πρόσβασης στην αγορά βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (26) Εάν δεν ισχύει παρέκκλιση ανταγωνιστικής αγοράς, κάθε πρόθεση να περιοριστεί ο αριθμός των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών θα πρέπει να δημοσιεύεται εκ των προτέρων από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή την αρμόδια αρχή και να δικαιολογείται πλήρως, προκειμένου να παρέχεται στα ενδιαφερόμενα μέρη η δυνατότητα να διατυπώσουν παρατηρήσεις.
- (27) Αν ο διαχειριστικός φορέας λιμένα ή αρμόδια αρχή παρέχουν λιμενικές υπηρεσίες οι ίδιοι ή μέσω νομικά διακριτής οντότητας την οποία ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να αποφευχθούν συγκρούσεις συμφερόντων και να εξασφαλισθεί δίκαιη και διαφανής πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών όταν περιορίζεται ο αριθμός των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών. Μεταξύ των μέτρων αυτών θα μπορούσε να περιλαμβάνεται η ανάθεση της απόφασης περιορισμού του αριθμού των παρόχων σε αρμόδια εθνική αρχή ανεξάρτητη από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή από την αρμόδια αρχή.
- (28) Η δυνατότητα επιβολής ελάχιστων απαιτήσεων και περιορισμού του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών που συνεχίζουν να διαθέτουν τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να τα εμποδίζει να εξασφαλίζουν απεριόριστη ελευθερία παροχής υπηρεσιών στους λιμένες τους.
- (29) Η διαδικασία επιλογής παρόχων λιμενικών υπηρεσιών και τα αποτελέσματά της θα πρέπει να δημοσιοποιούνται και να μην εισάγουν διακρίσεις, να είναι δε διαφανή και προσβάσιμα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (30) Η προσφυγή σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας οι οποίες οδηγούν σε περιορισμό του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών θα πρέπει να δικαιολογείται μόνο από λόγους δημοσίου συμφέροντος, προκειμένου να διασφαλίζονται η πρόσβαση όλων των χρηστών στη λιμενική υπηρεσία, η διαθεσιμότητα της λιμενικής υπηρεσίας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η οικονομική προσιτότητα της λιμενικής υπηρεσίας σε μια συγκεκριμένη κατηγορία χρηστών, η ασφάλεια, προστασία ή περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών και η εδαφική συνοχή.
- (31) Ενώ οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας καθορίζονται και επιβάλλονται από τις εθνικές αρχές, η δύναμη του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου επιβολή γενικής υποχρέωσης των λιμένων να δέχονται κάθε σκάφος τεχνικά ικανό να εισπλεύσει και να προσδεθεί χωρίς διακρίσεις ή εμπόδια δεν θα πρέπει να νοείται ως υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.
- (32) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις αρμόδιες αρχές να χορηγούν αποζημίωση για ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, αρκεί η εν λόγω αποζημίωση να συμμορφώνεται προς τους ισχύοντες κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Όταν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας χαρακτηρίζονται ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την απόφαση 2012/21/ΕΕ της Επιτροπής ⁽²⁾ και με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής ⁽³⁾ καθώς και η τήρηση της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 11ης Ιανουαρίου 2012 με τίτλο «Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφήν αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας».
- (33) Όπου οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών είναι πολλοί, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δεν θα πρέπει να εισάγει διακρίσεις μεταξύ τους, και ιδίως προς όφελος μιας επιχείρησης ή φορέα στον οποίο έχει συμφέροντα.

⁽¹⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽²⁾ Απόφαση 2012/21/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 114 της 26.4.2012, σ. 8).

- (34) Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχουν την επιλογή να αποφασίζουν αν θα παρέχουν οι ίδιοι λιμενικές υπηρεσίες ή αν θα αναθέτουν την παροχή τέτοιων υπηρεσιών απευθείας σε εγχώριο φορέα. Όταν υπάρχει περιορισμός του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, η παροχή λιμενικών υπηρεσιών από τους εγχώριους φορείς θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στον λιμένα ή στους λιμένες στους οποίους είχαν οριστεί οι εν λόγω εγχώριοι φορείς, εκτός εάν ισχύει παρέκκλιση ανταγωνιστικής αγοράς.
- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τη δυνατότητα να διασφαλίζουν επαρκή κοινωνική προστασία στο προσωπικό των επιχειρήσεων που παρέχουν λιμενικές υπηρεσίες. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή των κοινωνικών και εργασιακών κανόνων των κρατών μελών. Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι σε περιπτώσεις όπου δεν εφαρμόζεται η οδηγία 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ όπου η σύναψη σύμβασης για την παροχή λιμενικής υπηρεσίας συνεπάγεται αλλαγή του παρόχου λιμενικής υπηρεσίας, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει πάντως να είναι σε θέση να απαιτεί να μεταβιβάστούν στον νεοδιορισμένο πάροχο λιμενικής υπηρεσίας τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του απερχόμενου παρόχου λιμενικών υπηρεσιών που απορρέουν από σύμβαση εργασίας ή από εργασιακή σχέση και υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτής της αλλαγής.
- (36) Όποτε τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό συνεπάγονται την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η επεξεργασία αυτή θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με την εφαρμοστέα ενωσιακή νομοθεσία και ιδίως τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (37) Σε έναν περίπλοκο και ανταγωνιστικό τομέα όπως οι λιμενικές υπηρεσίες, η αρχική και περιοδική κατάρτιση του προσωπικού είναι απαραίτητη για να διασφαλισθούν η ποιότητα των υπηρεσιών και η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των λιμενεργατών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επομένως να διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών παρέχουν επαρκή κατάρτιση στους εργαζομένους τους.
- (38) Σε πολλούς λιμένες, η πρόσβαση στην αγορά για παρόχους υπηρεσιών διακίνησης φορτίων και υπηρεσιών επιβατών χορηγείται μέσω δημόσιων συμβάσεων. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι οι αρμόδιες αρχές, όταν συνάπτουν αυτές τις συμβάσεις, δεσμεύονται από τις αρχές της διαφάνειας και της αποφυγής των διακρίσεων. Συνεπώς, αν και το κεφάλαιο II του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην παροχή υπηρεσιών διακίνησης φορτίων και υπηρεσιών επιβατών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να αποφασίζουν αν θα εφαρμόσουν τους κανόνες του κεφαλαίου II σε αυτές τις δύο υπηρεσίες ή αν θα διατηρήσουν την υπάρχουσα εθνική τους νομοθεσία σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά σε σχέση με τη διακίνηση φορτίων και τις υπηρεσίες επιβατών, τηρώντας παράλληλα τις βασικές αρχές όπως ορίζονται στη νομολογία του Δικαστηρίου.
- (39) Σύμφωνα με το υψήφισμα Α.960 του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, κάθε περιοχή πλοήγησης απαιτεί άκρως εξειδικευμένη πείρα και γνώση των τοπικών συνθηκών από τον πλοηγό. Επιπλέον, η πλοήγηση είναι κατά κανόνα υποχρεωτική και συχνά οργανώνεται ή παρέχεται από τα ίδια τα κράτη μέλη. Η δε οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ αναθέτει στους πλοηγούς τον ρόλο να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για καταφανείς ανωμαλίες οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφαλή πλεύση του πλοίου ή να αποτελέσουν απειλή ή να βλάψουν το θαλάσσιο περιβάλλον. Επιπλέον, όταν το επιτρέπουν οι συνθήκες ασφαλείας, όλα τα κράτη μέλη είναι σημαντικό να ενθαρρύνουν τη χρήση πιστοποιητικών εξαίρεσης πλοήγησης ή ισοδύναμων μηχανισμών, ώστε να βελτιωθεί η δυναμικότητα των λιμένων και ειδικότερα να τονωθούν οι θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων. Για την αποφυγή δυναμικών συγκρούσεων συμφερόντων ανάμεσα στη μέριμνα περί δημοσίου συμφέροντος και σε εμπορικούς λόγους, το κεφάλαιο II του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην πλοήγηση. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να αποφασίζουν κατά πόσον θα εφαρμόσουν το κεφάλαιο II στην πλοήγηση. Εάν αποφασίσουν να το εφαρμόσουν, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται αναλόγως, για να διασφαλιστεί η διανομή των σχετικών πληροφοριών.
- (40) Με την επιφύλαξη των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να παρεμβαίνει στο δικαίωμα των κρατών μελών να ρυθμίζουν κατά περίπτωση τα τέλη ώστε να αποφεύγεται η υπερχρέωση των λιμενικών υπηρεσιών σε περιπτώσεις όπου η κατάσταση της αγοράς λιμενικών υπηρεσιών είναι τέτοια που δεν επιτρέπει πραγματικό ανταγωνισμό.

⁽¹⁾ Οδηγία 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων (ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 16).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57).

- (41) Οι χρηματοοικονομικές σχέσεις μεταξύ θαλάσσιων λιμένων που εισπράττουν δημόσια χρηματοδότηση και παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, αφενός, και δημόσιων αρχών, αφετέρου, θα πρέπει να διέπονται από διαφάνεια, προκειμένου να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και να αποτρέπονται οι στρεβλώσεις της αγοράς. Από αυτήν την άποψη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επεκτείνει σε άλλες κατηγορίες αποδεκτών τις αρχές της διαφάνειας των χρηματοοικονομικών σχέσεων που ορίζονται στην οδηγία 2006/111/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾ χωρίς να θίγει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας εκείνης.
- (42) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εισαχθούν διατάξεις περί διαφάνειας των χρηματοοικονομικών σχέσεων ώστε να αποτρέπεται ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ λιμένων της Ένωσης, ιδίως καθώς οι λιμένας του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από την Ένωση μέσω της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (43) Προκειμένου να εξασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και διαφάνεια στην κατανομή και τη χρήση των δημόσιων πόρων και να αποτρέπονται οι στρεβλώσεις της αγοράς, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα που εισπράττει δημόσια χρηματοδότηση πρέπει, όταν ενεργεί και ως πάροχος υπηρεσιών, να υποχρεούται να τηρεί λογαριασμούς για δραστηριότητες που ασκεί με δημόσια χρηματοδότηση υπό την ιδιότητά του ως διαχειριστικού φορέα χωριστούς από τους λογαριασμούς για δραστηριότητες που ασκεί σε ανταγωνιστική βάση. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.
- (44) Χάριν διαφάνειας, όταν λιμένας ή άλλη οντότητα παρέχει βυθοκόρηση εντός λιμένα, οι λογαριασμοί της βυθοκόρησης θα πρέπει να διαχωρίζονται από τους λογαριασμούς άλλων δραστηριοτήτων.
- (45) Με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου και των προνομίων της Επιτροπής, είναι σημαντικό η Επιτροπή να προσδιορίζει, εγκαίρως και σε συνεννόηση με όλους τους ενδιαφερομένους, ποιες δημόσιες επενδύσεις σε λιμενικές υποδομές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής⁽³⁾ (γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) και ποια υποδομή δεν εμπίπτει στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη μη οικονομική φύση ορισμένων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της υποδομής πρόσβασης και άμυνας, υπό τον όρο ότι είναι προσβάσιμες σε όλους τους δυνητικούς χρήστες επί ίσους όρους και χωρίς να εισάγονται διακρίσεις.
- (46) Τα τέλη λιμενικών υπηρεσιών που εφαρμόζουν πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών βάσει υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας και οι χρεώσεις για τις υπηρεσίες πλοήγησης που δεν εκτίθενται σε ουσιαστικό ανταγωνισμό ενέχουν, ενδεχομένως, υψηλότερο κίνδυνο καταχρηστικής τιμολόγησης, εάν υπάρχει μονοπωλιακή ισχύς. Για τις υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να θεσπιστούν λεπτομερείς κανόνες που να εξασφαλίζουν ότι τα τέλη καθορίζονται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και ο οποίος δεν εισάγει διακρίσεις, και αναλογούν στο κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.
- (47) Για να είναι αποτελεσματικά, τα τέλη λιμενικών υποδομών κάθε επιμέρους λιμένα θα πρέπει να καθορίζονται με τρόπο διαφανή σύμφωνα με την εμπορική στρατηγική και τα επενδυτικά σχέδια του κάθε λιμένα και, κατά περίπτωση, με τις γενικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο της γενικής λιμενικής πολιτικής του οικείου κράτους μέλους.
- (48) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα, όπου συντρέχει περίπτωση, των λιμένων και των πελατών τους να συμφωνούν εμπορικές εμπιστευτικές εκπτώσεις. Σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκπτώσεων αυτών στο κοινό ή σε τρίτους. Ωστόσο, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει τουλάχιστον να δημοσιεύει τα κανονικά τέλη πριν από οποιαδήποτε διαφοροποίηση της τιμής.
- (49) Θα πρέπει να επιτρέπεται η διαφοροποίηση των τελών λιμενικών υποδομών για την προώθηση των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων και την προσέλκυση πλοίων των οποίων οι περιβαλλοντικές επιδόσεις, η αποδοτικότητα ενέργειας ή η αποδοτικότητα άνθρακα σε δραστηριότητες μεταφορών είναι άνω του μέσου όρου, ιδίως για θαλάσσιες μεταφορές μεγάλων ή και μικρότερων θαλάσσιων διαδρομών. Τούτο θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής για το περιβάλλον και την αλλαγή του κλίματος και στη βιώσιμη ανάπτυξη του λιμένα και των γύρω περιοχών του, συμβάλλοντας ειδικά στον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των πλοίων που εισέρχονται και παραμένουν στον λιμένα.

(1) Οδηγία 2006/111/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Νοεμβρίου 2006 για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων (ΕΕ L 318 της 17.11.2006, σ. 17).

(2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

(3) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

- (50) Ανάλογα με την οικονομική στρατηγική του λιμένα, την πολιτική χωροθέτησης του λιμένα ή τις εμπορικές του πρακτικές και, ενδεχομένως, τη γενική λιμενική πολιτική του οικείου κράτους μέλους, η διαφοροποίηση των τελών λιμενικών υποδομών μπορεί να οδηγήσει στον καθορισμό μηδενικού συντελεστή για ορισμένες κατηγορίες χρηστών. Οι εν λόγω κατηγορίες χρηστών μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πλοία-νοσοκομεία, σκάφη που εκτελούν επιστημονικές, πολιτιστικές ή ανθρωπιστικές αποστολές, ρυμουλκά σκάφη και πλωτό εξοπλισμό εξυπηρέτησης του λιμένα.
- (51) Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα πρέπει να εκπονήσει προσανατολισμούς για κοινά κριτήρια ταξινόμησης των σκαφών με σκοπό την εκούσια επιβολή περιβαλλοντικών τελών, λαμβάνοντας υπόψη διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα.
- (52) Είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ότι ζητείται τακτικά η γνώμη των χρηστών των λιμένων και άλλων εμπλεκόμενων σχετικά με κομβικά ζητήματα που σχετίζονται με την ορθή ανάπτυξη του λιμένα, την πολιτική του περί χρεώσεων, την απόδοσή του και την ικανότητά του να προσελκύει και να δημιουργεί οικονομικές δραστηριότητες. Σε αυτού του είδους τα κομβικά ζητήματα περιλαμβάνονται ο συντονισμός των λιμενικών υπηρεσιών εντός του λιμένα, η αποδοτικότητα των συνδέσεων με την ενδοχώρα και η αποδοτικότητα των διοικητικών διαδικασιών των λιμένων, καθώς και περιβαλλοντικά ζητήματα. Οι διαβουλεύσεις αυτές δεν θα πρέπει να θίγουν οποιαδήποτε άλλη ειδική αρμοδιότητα που σχετίζεται με τα εν λόγω ζητήματα, ούτε τη δυνατότητα των κρατών μελών να διεξάγουν τις εν λόγω διαβουλεύσεις σε εθνικό επίπεδο. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα θα πρέπει ιδίως να διαβουλεύεται με τους χρήστες του λιμένα και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με σχέδια ανάπτυξής του.
- (53) Για να διασφαλισθεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη σύσταση αποτελεσματικής διαδικασίας εξέτασης καταγγελιών.
- (54) Οι αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται όταν εξετάζουν καταγγελίες σε αντιδικίες μεταξύ μερών εγκατεστημένων σε διαφορετικά κράτη μέλη και θα πρέπει να ανταλλάσσουν γενικές πληροφορίες σχετικά με την εξέταση καταγγελιών ώστε να διευκολύνουν την ομοιόμορφη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (55) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η εξασφάλιση ενός πλαισίου για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών καθώς και η εξασφάλιση του κατάλληλου πλαισίου για την προσέλκυση των απαραίτητων επενδύσεων σε όλους τους θαλάσσιους λιμένες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της ευρωπαϊκής διάστασης ή της διεθνούς και διασυνοριακής φύσης των λιμένων και των σχετικών ναυτιλιακών δραστηριοτήτων, μπορούν όμως εξαιτίας της ανάγκης για ισότιμους όρους ανταγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (56) Η τομεακή επιτροπή κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ στον τομέα των λιμένων παρέχει στους κοινωνικούς εταίρους ένα πλαίσιο για να αναπτύξουν κοινή προσέγγιση όσον αφορά τις κοινωνικές προκλήσεις που έχουν να κάνουν με τις εργασιακές σχέσεις στους λιμένες, όπως οι συνθήκες εργασίας, θέματα υγείας και ασφάλειας, οι απαιτήσεις κατάρτισης και τα επαγγελματικά προσόντα. Το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να αναπτύσσεται λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις εξελίξεις στην αγορά και τις τεχνολογικές εξελίξεις, και θα πρέπει να βελτιώνει την ελκυστικότητα του τομέα για τους νέους εργαζομένους και τις γυναίκες, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της διαφύλαξης της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών θαλάσσιων λιμένων και της προώθησης των καλών συνθηκών εργασίας. Με πλήρη σεβασμό στην αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και λαμβάνοντας υπόψη την τεχνολογική πρόοδο και τις εξελίξεις στην εφοδιαστική των μεταφορών, η τομεακή επιτροπή κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ στον τομέα των λιμένων καλείται να κατάρτισε κατευθυντήριες γραμμές για τη διαμόρφωση απαιτήσεων κατάρτισης ώστε να αποφεύγονται ατυχήματα στον χώρο εργασίας και να διασφαλίζεται το υψηλότερο επίπεδο υγείας και ασφάλειας για τους λιμενεργάτες. Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει επίσης να διερευνήσουν διαφορετικά μοντέλα οργάνωσης της εργασίας στους θαλάσσιους λιμένες, που να εξασφαλίζουν ποιοτικές θέσεις και ασφαλείς συνθήκες εργασίας και που να αντιμετωπίζουν τις διακυμάνσεις στη ζήτηση λιμενικών εργασιών. Είναι σημαντικό η Επιτροπή να υποστηρίξει και να διευκολύνει τις εργασίες της τομεακής επιτροπής κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ στον τομέα των λιμένων.
- (57) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει:
 - α) πλαίσιο για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών·
 - β) κοινούς κανόνες σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαφάνεια και τα τέλη λιμενικών υπηρεσιών και λιμενικών υποδομών.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην παροχή των ακόλουθων κατηγοριών λιμενικών υπηρεσιών («λιμενικές υπηρεσίες»), είτε εντός της ζώνης του λιμένα είτε στην πλωτή οδό πρόσβασης προς τον λιμένα:
 - α) εφοδιασμός με καύσιμο·
 - β) διακίνηση φορτίων·
 - γ) πρόσδεση·
 - δ) υπηρεσίες επιβατών·
 - ε) συλλογή των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου·
 - στ) πλοήγηση· και
 - ζ) ρυμούλκηση.
3. Το άρθρο 11 παράγραφος 2 εφαρμόζεται και στη βυθοκόρηση.
4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους θαλάσσιους λιμένες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013.
5. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στους θαλάσσιους λιμένες του ολοκληρωμένου δικτύου που βρίσκονται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό στους εν λόγω θαλάσσιους λιμένες, κοινοποιούν τη σχετική απόφασή τους στην Επιτροπή.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό σε άλλους θαλάσσιους λιμένες. Όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό σε άλλους θαλάσσιους λιμένες, κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή.
7. Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2014/23/ΕΕ ⁽¹⁾ και 2014/24/ΕΕ ⁽²⁾ και της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

- 1) ως «εφοδιασμός με καύσιμο» νοείται η παροχή στερεών, υγρών ή αέριων καυσίμων ή οποιασδήποτε άλλης πηγής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την πρόωση του πλοίου, καθώς και για τη γενική και ειδική παροχή ενέργειας επί του ελλιμενισμένου πλοίου·
- 2) ως «διακίνηση φορτίου» νοείται η οργάνωση και διακίνηση του φορτίου μεταξύ του πλοίου που μεταφέρει το φορτίο και της ξηράς, είτε πρόκειται για εισαγωγή, εξαγωγή ή διαμετακόμιση του φορτίου, συμπεριλαμβανομένων της επεξεργασίας, πρόσδεσης, λύσης, στοιβασίας, μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης του φορτίου στον αντίστοιχο τερματικό σταθμό διακίνησης φορτίου που σχετίζονται άμεσα με τη μεταφορά του φορτίου, εξαιρουμένων όμως, εκτός εάν αποφασίσει διαφορετικά το κράτος μέλος, της αποθήκευσης εμπορευμάτων, της αποσυσκευασίας, της ανασυσκευασίας ή κάθε άλλης υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας που σχετίζεται με το φορτίο·

⁽¹⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

- 3) ως «αρμόδια αρχή» νοείται κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ο οποίος, για λογαριασμό αρχής σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, δικαιούται να ασκήσει, δυνάμει του εθνικού δικαίου ή των εθνικών πράξεων, δραστηριότητες συνδεδεμένες με την οργάνωση και τη διοίκηση των λιμενικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό ή αντί του φορέα διαχείρισης του λιμένα·
- 4) ως «βυθοκόρηση» νοείται η αφαίρεση άμμου, ιζημάτων ή άλλων ουσιών από τον πυθμένα της πλωτής οδού πρόσβασης στον λιμένα ή εντός της ζώνης του λιμένα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του διαχειριστικού φορέα του λιμένα, συμπεριλαμβανομένης της απόρριψης των αφαιρεθέντων υλικών, ώστε να επιτραπεί η πρόσβαση του πλοίου στον λιμένα, και συνίσταται στην αρχική αφαίρεση («εφάπαξ» βυθοκόρηση) και στη βυθοκόρηση συντήρησης που διενεργείται προκειμένου να παραμείνει προσβάσιμη η πλωτή οδός, ενώ δεν πρόκειται για λιμενική υπηρεσία που προσφέρεται στον χρήστη·
- 5) ως «διαχειριστικός φορέας του λιμένα» νοείται κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ο οποίος δυνάμει του εθνικού δικαίου ή εθνικών πράξεων αποσκοπεί να ασκεί ή εξουσιοδοτείται να ασκεί, σε τοπικό επίπεδο, σε συνδυασμό ή όχι με άλλες δραστηριότητες, τη διοίκηση και διαχείριση των λιμενικών υποδομών και να εκτελεί ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα καθήκοντα του συγκεκριμένου λιμένα: συντονισμό και διαχείριση της κυκλοφορίας στον λιμένα, συντονισμό των δραστηριοτήτων των φορέων εκμετάλλευσης που βρίσκονται εγκαταστημένοι στον οικείο λιμένα και έλεγχο των δραστηριοτήτων των φορέων εκμετάλλευσης που βρίσκονται εγκαταστημένοι στον οικείο λιμένα·
- 6) ως «πρόσδεση» νοούνται οι υπηρεσίες προσδόρμισης και αποπροδόρμισης, συμπεριλαμβανομένης της μετατόπισης κατά μήκος της αποβάθρας, που απαιτούνται για την ασφαλή λειτουργία ενός πλοίου στον λιμένα ή στην πλωτή οδό πρόσβασης στον λιμένα·
- 7) ως «υπηρεσίες επιβατών» νοούνται η οργάνωση και διακίνηση επιβατών, των αποσκευών τους και των οχημάτων τους μεταξύ του πλοίου και της ακτής και περιλαμβάνουν επίσης την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και τη μεταφορά των επιβατών εντός του οικείου τερματικού σταθμού επιβατών·
- 8) ως «πλοήγηση» νοείται η υπηρεσία καθοδήγησης ενός πλοίου από πλοηγό ή σταθμό πλοήγησης, ώστε να διασφαλιστεί η ασφαλής είσοδος ή έξοδος του πλοίου στην πλωτή οδό πρόσβασης στον λιμένα ή η ασφαλής πλεύση εντός του λιμένα·
- 9) ως «τέλη λιμενικών υποδομών» νοούνται τα τέλη που εισπράττονται για το άμεσο ή έμμεσο όφελος του διαχειριστικού φορέα του λιμένα ή της αρμόδιας αρχής, για τη χρήση υποδομών, εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των πλωτών οδών πρόσβασης στον εν λόγω λιμένα, καθώς και της πρόσβασης στις υπηρεσίες διακίνησης επιβατών και φορτίου, εξαιρουμένων όμως τελών μίσθωσης γης και τελών ισοδύναμου αποτελέσματος·
- 10) ως «συλλογή των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου» νοείται η παραλαβή αποβλήτων πλοίων ή καταλοίπων φορτίου από οποιαδήποτε σταθερή, πλωτή ή κινητή εγκατάσταση ικανή να δέχεται απόβλητα ή κατάλοιπα φορτίου, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
- 11) ως «τέλη λιμενικών υπηρεσιών» νοούνται τα τέλη που εισπράττονται προς όφελος του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών και καταβάλλονται από τους χρήστες της αντίστοιχης υπηρεσίας·
- 12) ως «σύμβαση παροχής λιμενικής υπηρεσίας» νοείται η επίσημη και νομικά δεσμευτική συμφωνία ή άλλη πράξη αντίστοιχου νομικού αποτελέσματος μεταξύ ενός παρόχου λιμενικών υπηρεσιών και ενός διαχειριστικού φορέα του λιμένα ή αρμόδιας αρχής, η οποία έχει ως αντικείμενο την παροχή μίας ή περισσότερων λιμενικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη του τρόπου ορισμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών·
- 13) ως «πάροχος λιμενικών υπηρεσιών» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει, ή επιθυμεί να παρέχει, έναντι αμοιβής μία ή περισσότερες κατηγορίες λιμενικών υπηρεσιών·
- 14) ως «υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας» νοείται απαίτηση η οποία προσδιορίζεται ή καθορίζεται προκειμένου να διασφαλιστεί η παροχή των λιμενικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος, τις οποίες ο φορέας εκμετάλλευσης, αν υπολόγιζε αποκλειστικά το προσωπικό εμπορικό του συμφέρον, δεν θα αναλάμβανε ή δεν θα αναλάμβανε στην ίδια έκταση ή με τους ίδιους όρους·
- 15) ως «θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων» νοείται η θαλάσσια μετακίνηση φορτίου και επιβατών μεταξύ λιμένων ευρισκόμενων γεωγραφικά στην Ευρώπη ή μεταξύ αυτών των λιμένων και λιμένων ευρισκόμενων σε μη ευρωπαϊκές χώρες των οποίων η ακτογραμμή βρίσκεται στις περικλειστές θάλασσες που συνορεύουν με την Ευρώπη·

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου (ΕΕ L 332 της 28.12.2000, σ. 81).

- 16) ως «θαλάσσιος λιμένας» νοείται μια χερσαία και θαλάσσια έκταση που αποτελείται από υποδομές και εξοπλισμό που επιτρέπουν, κυρίως, την υποδοχή πλοίων, τη φόρτωση και εκφόρτωσή τους, την αποθήκευση εμπορευμάτων, την παραλαβή και παράδοση των εν λόγω εμπορευμάτων και την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών, πληρωμάτων και άλλων ατόμων, καθώς και κάθε άλλη υποδομή που χρειάζονται οι επιχειρήσεις μεταφορών εντός της ζώνης του λιμένα·
- 17) ως «ρυμούλκηση» νοείται η παροχή βοήθειας σε ένα πλοίο μέσω ρυμουλκού σκάφους, ώστε να εξασφαλιστεί η ασφαλής είσοδος ή έξοδος του πλοίου στον λιμένα ή η ασφαλής πλεύση εντός του λιμένα μέσω της παροχής βοήθειας στους ελιγμούς·
- 18) ως «πλωτή οδός πρόσβασης» νοείται η πλωτή οδός από την ανοιχτή θάλασσα προς τον λιμένα, όπως είναι οι εισοδοί σε λιμένες, οι διαύλοι ναυσιπλοΐας, οι ποταμοί, οι θαλάσσιες διώρυγες και τα φιορδ, υπό την προϋπόθεση ότι η πλωτή αυτή οδός εμπίπτει στην αρμοδιότητα του διαχειριστικού φορέα του λιμένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΑΡΟΧΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 3

Οργάνωση λιμενικών υπηρεσιών

1. Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η πρόσβαση στην αγορά για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών σε θαλάσσιους λιμένες μπορεί να υπόκειται σε:
 - α) ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών·
 - β) περιορισμούς στον αριθμό των παρόχων·
 - γ) υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας·
 - δ) περιορισμούς σχετικά με τους εγχώριους φορείς.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν στο πλαίσιο του εθνικού τους δικαίου να μην επιβάλουν καμία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε μία ή σε περισσότερες κατηγορίες λιμενικών υπηρεσιών.
3. Οι όροι της πρόσβασης στα μέσα, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του λιμένα είναι δίκαιοι, εύλογοι και δεν εισάγουν διακρίσεις.

Άρθρο 4

Ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών

1. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δύναται να απαιτήσει από τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων, τη συμμόρφωσή τους με ελάχιστες απαιτήσεις ως προς την εκτέλεση της αντίστοιχης λιμενικής υπηρεσίας.
2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν μόνο τα εξής:
 - α) τα επαγγελματικά προσόντα του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών, του προσωπικού του ή των φυσικών προσώπων τα οποία διαχειρίζονται πραγματικά και συνεχώς τις δραστηριότητες του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών·
 - β) την οικονομική επάρκεια του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών·
 - γ) τον εξοπλισμό που απαιτείται για την παροχή της αντίστοιχης λιμενικής υπηρεσίας υπό κανονικές και ασφαλείς συνθήκες και την ικανότητα διατήρησής αυτού του εξοπλισμού στο απαιτούμενο επίπεδο·
 - δ) τη διαθεσιμότητα της αντίστοιχης λιμενικής υπηρεσίας σε όλους τους χρήστες, σε κάθε θέση πλεύρισης και χωρίς διακοπές, νυχθημερόν και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους·
 - ε) τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ως προς την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών ή την ασφάλεια και προστασία του λιμένα ή της πρόσβασης σε αυτόν, των εγκαταστάσεών του, του εξοπλισμού και των εργατών και άλλων προσώπων·
 - στ) τη συμμόρφωση με τις τοπικές, εθνικές, ενωσιακές και διεθνείς περιβαλλοντικές απαιτήσεις·

- ζ) τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου που ισχύει στο κράτος μέλος του οικείου λιμένα, συμπεριλαμβανομένων των όρων των εν ισχύ συλλογικών συμβάσεων, των απαιτήσεων επάνδρωσης και των απαιτήσεων σχετικά με τις ώρες εργασίας και ανάπαυσης των ναυτικών, καθώς και με τους ισχύοντες κανόνες για τις επιθεωρήσεις εργασίας·
- η) τα εχέγγυα αξιοπιστίας του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τη σχετική εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, λαμβανομένων υπόψη τυχόν επιτακτικών λόγων αμφισβήτησης της αξιοπιστίας του παρόχου λιμενικών υπηρεσιών.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να επιβάλει απαίτηση όσον αφορά τη σημαία ώστε να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση με την παράγραφο 2 στοιχείο ζ) για τα πλοία που χρησιμοποιούνται κυρίως για εργασίες ρυμούλκησης ή πρόσδεσης σε λιμένες που βρίσκονται στην επικράτεια του, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την απόφασή του πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει προκήρυξη διαγωνισμού, πριν από την επιβολή απαίτησης όσον αφορά τη σημαία.
4. Οι ελάχιστες απαιτήσεις:
- α) είναι διαφανείς, αντικειμενικές, δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι αναλογικές και σχετικές με την κατηγορία και τη φύση της οικείας λιμενικής υπηρεσίας·
- β) πληρούνται έως ότου λήξει το δικαίωμα παροχής λιμενικής υπηρεσίας.
5. Στην περίπτωση που οι ελάχιστες απαιτήσεις περιλαμβάνουν ειδικές γνώσεις για τις τοπικές συνθήκες, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει την ύπαρξη επαρκούς πρόσβασης στις πληροφορίες, υπό διαφανείς και που δεν εισάγουν διακρίσεις συνθήκες.
6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δημοσιεύει τις ελάχιστες απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τη διαδικασία χορήγησης του δικαιώματος παροχής λιμενικών υπηρεσιών βάσει των εν λόγω απαιτήσεων μέχρι τις 24 Μαρτίου 2019 ή, σε περίπτωση που οι ελάχιστες απαιτήσεις αρχίζουν να ισχύουν μετά την εν λόγω ημερομηνία, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εν λόγω απαιτήσεων. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή ενημερώνει εκ των προτέρων τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών για τυχόν αλλαγές στα κριτήρια ή στη διαδικασία.
7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 7.

Άρθρο 5

Διαδικασία διασφάλισης της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις

1. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή αντιμετωπίζει τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό, ο οποίος δεν εισάγει διακρίσεις και αναλογικό.
2. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή χορηγεί ή αρνείται το δικαίωμα παροχής λιμενικών υπηρεσιών βάσει των ελάχιστων απαιτήσεων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος το οποίο εν πάση περιπτώσει δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες από την παραλαβή της αίτησης για τη χορήγηση του εν λόγω δικαιώματος και των απαιτούμενων εγγράφων.
3. Τυχόν τέτοια άρνηση του διαχειριστικού φορέα του λιμένα ή της αρμόδιας αρχής αιτιολογείται δεόντως με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.
4. Τυχόν περιορισμός ή τερματισμός από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή την αρμόδια αρχή της διάρκειας του δικαιώματος παροχής λιμενικών υπηρεσιών αιτιολογείται δεόντως και συνάδει με την παράγραφο 1.

Άρθρο 6

Περιορισμοί στον αριθμό των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών

1. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δύναται να περιορίσει τον αριθμό των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών για δεδομένη λιμενική υπηρεσία για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους:
- α) σπανιότητα ή αποκλειστική χρήση της γης ή της παράκτιας ζώνης υπό την προϋπόθεση ότι ο περιορισμός είναι σύμφωνος με τις αποφάσεις ή τα σχέδια που συμφωνήθηκαν από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα και, κατά περίπτωση, από κάθε άλλη δημόσια αρχή που είναι αρμόδια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·

- β) η απουσία τέτοιου περιορισμού εμποδίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας όπως προβλέπονται στο άρθρο 7, μεταξύ άλλων όταν η απουσία αυτή οδηγεί σε υπερβολικά υψηλές δαπάνες σχετικά με την εκπλήρωση τέτοιου είδους υποχρεώσεων για τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα, την αρμόδια αρχή ή τους χρήστες του λιμένα·
- γ) η απουσία τέτοιου περιορισμού αντιβαίνει στην ανάγκη να εξασφαλισθούν η ασφάλεια, η προστασία και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών·
- δ) λόγω των χαρακτηριστικών των λιμενικών υποδομών ή του είδους της κυκλοφορίας στον λιμένα, η δραστηριοποίηση πολυάριθμων παρόχων λιμενικών υπηρεσιών στον λιμένα δεν θα ήταν δυνατή·
- ε) όταν έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ότι ένας λιμενικός τομέας ή υποτομέας, μαζί με τις λιμενικές του υπηρεσίες, ασκεί εντός κράτους μέλους δραστηριότητα η οποία είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 34 της οδηγίας αυτής. Σε αυτήν την περίπτωση δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Με στόχο να δοθεί σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος η ευκαιρία να διατυπώσει παρατηρήσεις εντός εύλογης προθεσμίας, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δημοσιεύει κάθε πρόταση για περιορισμό του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών σύμφωνα με την παράγραφο 1, μαζί με την αιτιολόγησή της, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έκδοση της απόφασης για τον περιορισμό του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών.

3. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δημοσιεύει την εκδοθείσα απόφαση για τον περιορισμό του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών.

4. Όταν ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή αποφασίζει να περιορίσει τον αριθμό των παρόχων λιμενικής υπηρεσίας, ακολουθείται διαδικασία επιλογής η οποία είναι ανοιχτή προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, δεν εισάγει διακρίσεις και είναι διαφανής. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τη λιμενική υπηρεσία που πρέπει να παρασχεθεί και με τη διαδικασία επιλογής, και διασφαλίζει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν όντως πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη σύνταξη των αιτήσεών τους. Στα ενδιαφερόμενα μέρη δίνεται αρκετός χρόνος ώστε να τους επιτραπεί να προβούν σε ουσιαστική αξιολόγηση και να προετοιμάσουν την αίτησή τους. Υπό κανονικές συνθήκες, η ελάχιστη αυτή προθεσμία ορίζεται σε 30 ημέρες.

5. Η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) και στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 8.

6. Όταν ο διαχειριστικός φορέας λιμένα ή η αρμόδια αρχή παρέχει λιμενικές υπηρεσίες είτε ο ίδιος / η ίδια ή μέσω νομικά ανεξάρτητης οντότητας την οποία ελέγχει άμεσα ή έμμεσα, το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων. Ελλείψει τέτοιων μέτρων, οι πάροχοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από δύο, εκτός εάν ένας ή περισσότεροι από τους λόγους της παραγράφου 1 δικαιολογεί περιορισμό του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών σε έναν μόνον πάροχο.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι οι λιμένες τους που ανήκουν στο ολοκληρωμένο δίκτυο και δεν πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 20 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των παρόχων δεδομένης λιμενικής υπηρεσίας. Όταν ένα κράτος μέλος προβαίνει σε τέτοια απόφαση, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Άρθρο 7

Υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν να επιβάλλουν στους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που αφορούν λιμενικές υπηρεσίες και δύνανται να παραχωρούν το δικαίωμα επιβολής τέτοιων υποχρεώσεων στον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή στην αρμόδια αρχή, προκειμένου να εξασφαλίζουν τουλάχιστον ένα από τα εξής:

- α) τη διαθεσιμότητα της λιμενικής υπηρεσίας σε όλους τους χρήστες, σε κάθε θέση πλευρίσης και χωρίς διακοπές, νυχθημερόν και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους·
- β) τη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας σε όλους τους χρήστες επί ίσοις όροις·
- γ) την οικονομική προστιμότητα της υπηρεσίας σε ορισμένες κατηγορίες χρηστών·
- δ) την ασφάλεια, προστασία και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών·

ε) την παροχή επαρκών μεταφορικών υπηρεσιών στο κοινό· και

στ) την εδαφική συνοχή.

2. Οι υποχρεώσεις του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι σαφώς καθορισμένες, είναι διαφανείς, δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι επαληθεύσιμες, και εξασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση όλων των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.

3. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να επιβάλει υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για την ίδια υπηρεσία, σε όλους τους θαλάσσιους λιμένες του που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, κοινοποιεί τις εν λόγω υποχρεώσεις στην Επιτροπή.

4. Σε περίπτωση διακοπής των λιμενικών υπηρεσιών για τις οποίες έχουν επιβληθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας ή όταν προκύπτει κίνδυνος εμφάνισης μιας παρόμοιας κατάστασης, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δύναται να λάβει μέτρα έκτακτης ανάγκης. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης μπορούν να λάβουν τη μορφή άμεσης ανάθεσης, ώστε η υπηρεσία να ανατεθεί σε διαφορετικό πάροχο για μέγιστο χρονικό διάστημα δύο ετών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή είτε κινεί νέα διαδικασία επιλογής παρόχου λιμενικών υπηρεσιών είτε εφαρμόζει το άρθρο 8. Η εργατική κινητοποίηση που λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο δεν θεωρείται διακοπή των λιμενικών υπηρεσιών για την οποία μπορούν να ληφθούν μέτρα έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 8

Εγχώριος φορέας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 6, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει είτε να παρέχει λιμενική υπηρεσία ο ίδιος / η ίδια είτε μέσω νομικά ξεχωριστής οντότητας, στην οποία ασκεί έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών του/της υπηρεσιών, με την προϋπόθεση ότι το άρθρο 4 εφαρμόζεται εξίσου σε όλους τους φορείς που παρέχουν τη συγκεκριμένη λιμενική υπηρεσία. Σε αυτή την περίπτωση, ο πάροχος λιμενικών υπηρεσιών θεωρείται ότι είναι εγχώριος φορέας για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

2. Ο έλεγχος που ασκείται από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή την αρμόδια αρχή σε νομικά ξεχωριστή οντότητα θεωρείται ανάλογος του ελέγχου που ασκείται στις δικές τους υπηρεσίες μόνον εφόσον έχουν αποφασιστική επιρροή τόσο στους στρατηγικούς στόχους όσο και στις σημαντικές αποφάσεις της συγκεκριμένης νομικής οντότητας.

3. Στις περιπτώσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ), ο εγχώριος φορέας περιορίζεται στην εκτέλεση της ανατεθείσας λιμενικής υπηρεσίας μόνο στον λιμένα ή στους λιμένες για τον (τους) οποίο(ους) του ανατέθηκε η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.

Άρθρο 9

Διαφύλαξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή των κοινωνικών και εργασιακών κανόνων των κρατών μελών.

2. Με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των εν ισχύι συλλογικών συμβάσεων μεταξύ κοινωνικών εταίρων, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή απαιτεί από τον ορισθέντα πάροχο λιμενικών υπηρεσιών να αναγνωρίσει στο προσωπικό συνθήκες εργασίας σύμφωνα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου και να συμμορφωθεί με τα κοινωνικά πρότυπα όπως προβλέπονται στο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, ή στις συλλογικές συμβάσεις.

3. Σε περίπτωση αλλαγής παρόχου λιμενικών υπηρεσιών που οφείλεται σε ανάθεση σύμβασης παραχώρησης ή δημόσιας σύμβασης, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δύναται να απαιτήσει τη μεταβίβαση στον προσφάτως ορισθέντα πάροχο λιμενικών υπηρεσιών των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του απερχόμενου παρόχου λιμενικών υπηρεσιών που προκύπτουν από σύμβαση εργασίας, ή από εργασιακή σχέση, όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο, και υφίστανται κατά την ημερομηνία της εν λόγω αλλαγής. Σε τέτοια περίπτωση, το προσωπικό που έχει ήδη προσλάβει ο απερχόμενος πάροχος λιμενικών υπηρεσιών έχει τα ίδια δικαιώματα που θα του αναλογούσαν εάν είχε γίνει μεταβίβαση της επιχείρησης υπό την έννοια της οδηγίας 2001/23/EK.

4. Όταν, στο πλαίσιο της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, πραγματοποιείται μεταβίβαση προσωπικού, τα τεύχη δημοπράτησης και οι συμβάσεις παροχής λιμενικών υπηρεσιών αναφέρουν το οικείο προσωπικό και περιλαμβάνουν διαφανή στοιχεία σχετικά με τα συμβατικά τους δικαιώματα και τις συνθήκες υπό τις οποίες οι υπάλληλοι θεωρούνται ότι συνδέονται με τις λιμενικές υπηρεσίες.

Άρθρο 10

Εξαιρέσεις

1. Το παρόν κεφάλαιο και το άρθρο 21 δεν ισχύουν για τις υπηρεσίες διακίνησης φορτίου, τις υπηρεσίες επιβατών ή την πλοήγηση.
2. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να εφαρμόσουν το παρόν κεφάλαιο και το άρθρο 21 στην πλοήγηση. Όταν ένα κράτος μέλος προβαίνει σε τέτοια απόφαση, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Άρθρο 11

Διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων

1. Οι χρηματοοικονομικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων αρχών και διαχειριστικού φορέα λιμένα, ή άλλης οντότητας η οποία παρέχει λιμενικές υπηρεσίες για λογαριασμό του, που λαμβάνει δημόσια χρηματοδότηση αντικατοπτρίζονται κατά τρόπο διαφανή στο λογιστικό σύστημα, προκειμένου να αποδεικνύονται σαφώς τα εξής:

- a) οι δημόσιοι πόροι που διατίθενται άμεσα από τις δημόσιες αρχές στους οικείους διαχειριστικούς φορείς του λιμένα·
- β) οι δημόσιοι πόροι που διατίθενται από τις δημόσιες αρχές μέσω δημόσιων επιχειρήσεων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών· και
- γ) η χρησιμοποίηση των εν λόγω δημόσιων πόρων.

2. Όταν ο διαχειριστικός φορέας λιμένα που λαμβάνει δημόσιους πόρους παρέχει ο ίδιος λιμενικές υπηρεσίες ή βυθοκόρηση, ή άλλη οντότητα παρέχει τέτοιου είδους υπηρεσίες για λογαριασμό του, τηρεί χωριστούς από τις άλλες δραστηριότητές του (της) λογαριασμούς για τη δημόσια χρηματοδοτούμενη λιμενική υπηρεσία ή βυθοκόρηση, κατά τρόπον ώστε:

- a) όλες οι δαπάνες και τα έσοδα να καταλογίζονται ή να κατανέμονται ορθά με βάση τις αρχές αναλυτικής λογιστικής που εφαρμόζονται με συνέπεια και δικαιολογούνται αντικειμενικά· και
- β) να ορίζονται σαφώς οι αρχές της αναλυτικής λογιστικής με βάση τις οποίες τηρούνται οι χωριστοί λογαριασμοί.

3. Οι δημόσιοι πόροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μετοχικό κεφάλαιο και οιονεί κεφάλαιο, μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις ή επιστρεπτές μόνον υπό ορισμένους όρους, δάνεια συμπεριλαμβανομένων των υπερβάσεων και των προκαταβολών έναντι των εισφορών κεφαλαίου, εγγυήσεις που παρέχουν στον διαχειριστικό φορέα του λιμένα οι δημόσιες αρχές και κάθε άλλη μορφή δημόσιας χρηματοοικονομικής στήριξης.

4. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή άλλη οντότητα η οποία παρέχει λιμενικές υπηρεσίες για λογαριασμό του τηρεί τις πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές σχέσεις, όπως αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, για πέντε έτη από το τέλος της λογιστικής χρήσης στην οποία αναφέρονται.

5. Σε περίπτωση υποβολής επίσημης καταγγελίας, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή άλλη οντότητα η οποία παρέχει λιμενικές υπηρεσίες για λογαριασμό του θέτει, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση της σχετικής αρχής στο οικείο κράτος μέλος τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και κάθε συμπληρωματική πληροφορία που κρίνει απαραίτητη για την πλήρη εκτίμηση των στοιχείων που κοινοποιούνται και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με τους κανόνες περί ανταγωνισμού. Οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής από την οικεία αρχή κατόπιν σχετικού αιτήματος. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

6. Όταν ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα, ή άλλη οντότητα η οποία παρέχει λιμενικές υπηρεσίες για λογαριασμό του, δεν έχει λάβει δημόσια χρηματοδότηση κατά τις προηγούμενες λογιστικές χρήσεις, αλλά αρχίζει να λαμβάνει δημόσιους πόρους, εφαρμόζει τις παραγράφους 1 και 2 από τη λογιστική χρήση που έπεται της μεταβίβασης των δημόσιων πόρων.

7. Όταν οι δημόσιοι πόροι καταβάλλονται ως αποζημίωση για υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, εμφανίζονται χωριστά στους αντίστοιχους λογαριασμούς και δεν μπορούν να μεταβιβάζονται σε άλλη υπηρεσία ή επιχειρηματική δραστηριότητα.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου δεν θα ισχύει για τους λιμένες τους εκείνους οι οποίοι ανήκουν στο ολοκληρωμένο δίκτυο και δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 όταν αυτό έχει ως συνέπεια δυσανάλογο διοικητικό φόρτο, υπό την προϋπόθεση ότι οι δημόσιοι πόροι που έχουν ενδεχομένως χορηγηθεί, καθώς και η χρήση τους για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών, συνεχίζουν να αποτυπώνονται με διαφάνεια στο λογιστικό σύστημα. Όταν ένα κράτος μέλος προβαίνει σε τέτοια απόφαση, ενημερώνει εκ των προτέρων σχετικά την Επιτροπή.

Άρθρο 12

Τέλη λιμενικών υπηρεσιών

1. Τα τέλη για τις υπηρεσίες που παρέχονται από εγχώριο φορέα, στο πλαίσιο υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, τα τέλη για υπηρεσίες πλοήγησης που δεν εκτίθενται σε ουσιαστικό ανταγωνισμό και τα τέλη που εισπράττονται από παρόχους λιμενικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθορίζονται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και ο οποίος δεν εισάγει διακρίσεις, και είναι αναλογικά με το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

2. Η πληρωμή των τελών για τις λιμενικές υπηρεσίες μπορεί να ενσωματωθεί σε άλλες πληρωμές, όπως η πληρωμή των τελών λιμενικών υποδομών. Σε αυτήν την περίπτωση, ο πάροχος λιμενικών υπηρεσιών και, κατά περίπτωση, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα εξασφαλίζει ότι το ποσό για το τέλος της λιμενικής υπηρεσίας παραμένει εύκολα αναγνωρίσιμο από τον χρήστη της λιμενικής υπηρεσίας.

3. Στην περίπτωση επίσημης καταγγελίας, ο πάροχος λιμενικών υπηρεσιών θέτει, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση της σχετικής αρχής στο οικείο κράτος μέλος κάθε σχετική πληροφορία που αφορά τα στοιχεία που αποτελούν τη βάση για τον προσδιορισμό της δομής και του ύψους των τελών λιμενικής υπηρεσίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1.

Άρθρο 13

Τέλη λιμενικών υποδομών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εισπράξη τελους λιμενικών υποδομών. Αυτό δεν εμποδίζει τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών οι οποίοι χρησιμοποιούν τις λιμενικές υποδομές να εισπράττουν τέλη για τις λιμενικές υποδομές.

2. Η πληρωμή των τελών για τις λιμενικές υποδομές μπορεί να ενσωματωθεί σε άλλες πληρωμές, όπως στην πληρωμή των τελών λιμενικών υπηρεσιών. Σε αυτήν την περίπτωση, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα διασφαλίζει ότι το ποσό για το τέλος της λιμενικής υποδομής παραμένει εύκολα αναγνωρίσιμο από τον χρήστη της λιμενικής υποδομής.

3. Προκειμένου να συμβάλουν σε ένα αποτελεσματικό σύστημα χρέωσης υποδομών, η δομή και το επίπεδο των τελών λιμενικών υποδομών προσδιορίζονται σύμφωνα με την εμπορική στρατηγική και τα επενδυτικά σχέδια του κάθε λιμένα και συμμορφώνονται προς τους κανόνες ανταγωνισμού. Κατά περίπτωση, τα τέλη αυτά πληρούν επίσης τις γενικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής του οικείου κράτους μέλους για τους λιμένες.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, τα τέλη λιμενικών υποδομών ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με την οικονομική στρατηγική και την πολιτική χωροδότησης του κάθε λιμένα, οι οποίες σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με ορισμένες κατηγορίες χρηστών ή προκειμένου να προωθηθούν η αποτελεσματικότερη χρήση των λιμενικών υποδομών, οι θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων ή οι υψηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις, η ενεργειακή αποδοτικότητα ή η αποδοτικότητα των μεταφορών από πλευράς άνθρακα. Τα κριτήρια για την εν λόγω διαφοροποίηση είναι διαφανή, αντικειμενικά και δεν εισάγουν διακρίσεις, και συνάδουν με το δίκαιο του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Τα τέλη λιμενικών υποδομών μπορούν να λαμβάνουν υπόψη το εξωτερικό κόστος και να διαφέρουν ανάλογα με τις εμπορικές πρακτικές.

5. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι οι χρήστες του λιμένα και οι εκπρόσωποι ή οι ενώσεις των χρηστών του λιμένα ενημερώνονται σχετικά με τη φύση και το επίπεδο των τελών λιμενικών υποδομών. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι οι χρήστες των λιμενικών υποδομών ενημερώνονται για τυχόν αλλαγές στη φύση ή το επίπεδο των τελών λιμενικών υποδομών τουλάχιστον δύο μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εν λόγω αλλαγών. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή δεν υποχρεούται να κοινοποιεί τις διαφοροποιήσεις στα τέλη οι οποίες αποτελούν αποτέλεσμα επιμέρους διαπραγματεύσεων.

6. Σε περίπτωση υποβολής επίσημης καταγγελίας, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα θέτει, κατόπιν αιτήματος, στη διάθεση της σχετικής αρχής του οικείου κράτους μέλους τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 και κάθε σχετική πληροφορία για τα στοιχεία που αποτελούν τη βάση για τον προσδιορισμό της δομής και του ύψους των τελών λιμενικών υποδομών. Η εν λόγω αρχή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση της Επιτροπής κατόπιν σχετικού αιτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Κατάρτιση του προσωπικού

Οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι λαμβάνουν την αναγκαία κατάρτιση για να αποκτήσουν τις γνώσεις που είναι απαραίτητες για την εργασία τους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα υγείας και ασφάλειας, και ότι οι απαιτήσεις κατάρτισης επικαιροποιούνται τακτικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της τεχνολογικής καινοτομίας.

Άρθρο 15

Διαβούλευση με χρήστες του λιμένα και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς

1. Σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα διαβουλεύεται με τους χρήστες του λιμένα σχετικά με την πολιτική χρεώσεων του, μεταξύ άλλων στις περιπτώσεις που καλύπτει το άρθρο 8. Η διαβούλευση αυτή περιλαμβάνει τυχόν ουσιώδεις αλλαγές στα τέλη λιμενικών υποδομών και τα τέλη λιμενικών υπηρεσιών στην περίπτωση που εγχώριοι φορείς παρέχουν λιμενικές υπηρεσίες στο πλαίσιο υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

2. Σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα διαβουλεύεται με τους χρήστες του λιμένα και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς για σημαντικά ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του και αφορούν:

- α) τον συντονισμό των λιμενικών υπηρεσιών εντός της ζώνης του λιμένα·
 - β) μέτρα για τη βελτίωση των συνδέσεων με την ενδοχώρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την ανάπτυξη και βελτίωση της απόδοσης των σιδηροδρομικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών·
 - γ) την αποτελεσματικότητα των διοικητικών διαδικασιών στον λιμένα και τα μέτρα απλούστευσής τους·
 - δ) περιβαλλοντικά θέματα·
 - ε) τη χωροταξία· και
- στ) μέτρα για την εγγύηση της ασφάλειας στη ζώνη του λιμένα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της υγείας και της ασφάλειας των λιμενεργατών.

3. Οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών θέτουν στη διάθεση των χρηστών του λιμένα επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το είδος και το ύψος των τελών λιμενικών υπηρεσιών.

4. Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα και οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών τηρούν το απόρρητο των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 16

Διεκπεραίωση καταγγελιών

1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας για τη διεκπεραίωση καταγγελιών σχετικών με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού για τους θαλάσσιους λιμένες του που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Η διεκπεραίωση των καταγγελιών διενεργείται κατά τρόπον που αποφεύγει τις συγκρούσεις συμφερόντων και είναι λειτουργικά ανεξάρτητος από κάθε διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή πάροχο λιμενικών υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον ουσιαστικό λειτουργικό διαχωρισμό μεταξύ της διεκπεραίωσης των καταγγελιών, αφενός, και της κυριότητας και της διαχείρισης των λιμένων, της παροχής λιμενικών υπηρεσιών και της χρήσης των λιμένων, αφετέρου. Η διεκπεραίωση των καταγγελιών είναι αμερόληπτη και διαφανής και σέβεται δεόντως το δικαίωμα στην ελευθερία του επιχειρείν.

3. Οι καταγγελίες υποβάλλονται στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο λιμένας όπου θεωρείται ότι έχει προκύψει η διαφορά. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι χρήστες του λιμένα και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς ενημερώνονται για τον τόπο και τον τρόπο υποβολής καταγγελίας και για τις αρχές που είναι υπεύθυνες για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών.
4. Οι υπεύθυνες για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών αρχές συνεργάζονται, κατά περίπτωση, με σκοπό την αμοιβαία συνδρομή στις διαφορές αντιδίκων που είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικά κράτη μέλη.
5. Οι υπεύθυνες για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών αρχές έχουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την εξουσία να απαιτούν από τους διαχειριστικούς φορείς των λιμένων, τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών και τους χρήστες των λιμένων να παρέχουν σε αυτές πληροφορίες σχετικές με την καταγγελία.
6. Οι υπεύθυνες για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών αρχές έχουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις που έχουν δεσμευτικά αποτελέσματα και υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο, όταν συντρέχει περίπτωση.
7. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη διαδικασία διεκπεραίωσης των καταγγελιών και τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 έως τις 24 Μαρτίου 2019, καθώς και σχετικά με τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση των εν λόγω πληροφοριών. Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί τακτικά τις πληροφορίες αυτές στον δικτυακό της τόπο.
8. Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν, όπου ενδείκνυται, γενικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή υποστηρίζει αυτή τη συνεργασία.

Άρθρο 17

Σχετικές αρχές

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι χρήστες του λιμένα και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς να ενημερώνονται για τις σχετικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 5, στο άρθρο 12 παράγραφος 3 και στο άρθρο 13 παράγραφος 6. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή γι' αυτές τις αρχές έως τις 24 Μαρτίου 2019, καθώς και για τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση των εν λόγω πληροφοριών. Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί τακτικά τις πληροφορίες αυτές στον δικτυακό της τόπο.

Άρθρο 18

Προσφυγές

1. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος με έννομο συμφέρον έχει το δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων ή των επιμέρους μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα, την αρμόδια αρχή ή οποιαδήποτε σχετική εθνική αρχή. Τα όργανα προσφυγής είναι ανεξάρτητα από τα εμπλεκόμενα μέρη και δύνανται να είναι δικαστήρια.
2. Εάν το όργανο προσφυγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα, αιτιολογεί εγγράφως τις αποφάσεις του. Επίσης, οι αποφάσεις του υπόκεινται σε αναθεώρηση από εθνικό δικαστήριο.

Άρθρο 19

Ποινές

Τα κράτη μέλη καθορίζουν σύστημα κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή έως τις 24 Μαρτίου 2019 και κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 20

Υποβολή έκθεσης

Η Επιτροπή, το αργότερο έως τις 24 Μαρτίου 2023, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία και τον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού.

Η εν λόγω έκθεση λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε πρόοδο έχει επιτευχθεί στο πλαίσιο της τομεακής επιτροπής κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ στον τομέα των λιμένων.

Άρθρο 21

Μεταβατικά μέτρα

1. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παροχής λιμενικών υπηρεσιών οι οποίες συνήφθησαν πριν από τις 15 Φεβρουαρίου 2017 και είναι ορισμένου χρόνου.

2. Οι συμβάσεις παροχής λιμενικών υπηρεσιών που συνήφθησαν πριν από τις 15 Φεβρουαρίου 2017 και είναι αορίστου χρόνου, ή έχουν παρόμοια αποτελέσματα, τροποποιούνται ώστε να συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό έως την 1η Ιουλίου 2025.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 24 Μαρτίου 2019.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 15 Φεβρουαρίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

I. BORG
